

der nærmere henvises til Sp. 5523 ff., hvor der gives en Oversættelse af Forsamlingens samtlige Beslutninger samt til de følgende Bemærkninger om Arbejdet i de forskellige Udvalg. Forsamlingens afsluttende Møde fandt Sted Lørdag den 30. September om Eftermiddagen.

IV. 1. Udvalg.

a. *Pagtændringer.*

Paa Forsamlingens Møde sidste Aar vedtoges det ikke at tage nogen Bestemmelse med Hensyn til de Ændringsforslag, der var stillet til Pagts Art. 10 og 18, men at udsætte Afgørelsen til den 3. Forsamling. Da der ikke var fremført noget nyt vedrørende disse Forslag, havde Pagtændringskommissionen ikke været sammenkaldt i Aarets Løb. Under Forsamlingens Forhandlinger sammenkaldtes den af Formanden, Lord *Balfour*, dog nærmest for at konstatere, at Spørgsmaalenes Stilling var uforandret.

Under Forhandlingerne i 1. Udvalg om det kanadiske Forslag om helt at slette Art. 10 i Pagten, viste det sig, at de stærkt afvigende Anskuelser, der gjorde sig gældende sidste Aar, stadig bestod, hvorfor den kanadiske Delegation i Betragtning af, at det saaledes viste sig umuligt at naa til Enighed om at slette Artiklen, trak Forslaget tilbage, men samtidig for at fjerne enhver Tvivl om Artiklens Rækkevidde og dens Betydning foreslog at føje følgende Sætning til Artiklen i sin nuværende Form »under Hensyn til hver enkelt Stats politiske og geografiske Stilling« og som et nyt Stykke at tilføje: »Den af Raadet i saadanne Tilfælde udtalte Mening skal betragtes som en Sag af den største Betydning og skal overvejes af alle Forbundsmedlemmerne, som skal gøre sig de yderste Anstrengelser for at slutte sig til Raadets Beslutninger. Intet Medlem skal dog være forpligtet til at deltage i nogen krigerisk Handling uden Samtykke fra dets Parlament, lovgivende Myndighed eller anden repræsentativ Forsamling«.

I Betragtning af, at dette Forslag ikke

havde været meddelt Regeringerne, og for at det kunde blive nøje overvejet med Henblik paa de fremkomne Forslag om særlige Garantiaftaler i Forbindelse med en Indskrænkning af Rustningerne, foreslog Udvalget at udsætte Spørgsmaalet til næste Forsamling. Hertil sluttede Forsamlingen sig, jfr. nedenfor Sp. 5523.

Med Hensyn til Ændringen af Art. 18 oplystes det under Forhandlingerne, at Staterne i større Omfang og mere regelmæssigt end tidligere lader de af dem afsluttede Overenskomster registrere i Henhold til Art. 18. Under Henvisning hertil og i Betragtning af den forholdsvis ringe Erfaring, man endnu havde vedrørende dette Spørgsmaal, der betragtes som et af Hovedpunkterne i hele Folkeforbundets System, saavel som i det lidet tilraadelige i at vedtage nye Pagtændringer paa et Tidspunkt, da de ifjor vedtagne Pagtændringer endnu ikke er traadt i Kraft, foreslog Kammerherre *Zahle* i Udvalget at udsætte Afgørelsen til næste Aars Forsamling. Fra forskellige Sider rejstes der Indvendinger herimod, idet det hævdedes, at en Udsættelse vilde betyde det samme som en Ophævelse af Art. 18, samt at det var bedre at faa en anvendelig Artikel end at beholde en Artikel, der indeholdt en Idé, som ingen fulgte.

Udvalgets Flertal sluttede sig til det af Kammerherre *Zahle* fremsatte Forslag og valgte ham til Rapportør vedrørende dette Spørgsmaal i Forsamlingen. Den 22. September vedtog Forsamlingen Udvalgets Forslag, jfr. nedenfor Sp. 5523.

b. *Forligsbehandling.*

Til Art. 12, 13 og 15 i Forbunds pagten var der paa den første Forsamling fra norsk og svensk Side fremsat visse Ændringsforslag, som gik ud paa til det af Forbunds pagten fastsatte System af Tvistigheders Behandling ved Voldgift, retslig Afgørelse eller gennem Raadet, at knytte en særlig Forligsbehandling ved Organer, som oprettes mellem de enkelte Forbundsmedlemmer, og som efter det norske Forslag